

Secretar

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
i Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2019 – 2021 w Gminie Ińsko

za 2019r.

Podstawa prawna sprawozdania:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 z póź. zm.): art. 179. 1. *W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.*
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Ińsku Uchwałą Nr XXII/146/2012 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 29 sierpnia 2012r. został wyznaczony jako podmiot właściwy dla realizacji zadań z zakresu ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej.
- Uchwała Nr V/30/2019 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 24 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021.

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny –

Uchwała Nr V/30/2019 Rady Miejskiej w Ińsku z dnia 24 stycznia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021.

2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny –

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Ińsku zatrudniony jest Asystent rodziny na umowę o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy, który regularnie podnosi swoje kwalifikacje.

Pomoc dziecku i rodzinie jest zadaniem własnym o charakterze obowiązkowym gminy. Obejmuje ono działania mające na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Zgodnie z art. 8 wyżej cytowanej ustawy, *rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:*

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

3. Utworzenie i prowadzenie placówki wsparcia dziennego –

W 2019 roku w strukturze Ośrodka nie funkcjonowała placówka wsparcia dziennego wynikająca z ustawy. Działania wychowawcze z dziećmi i rodziną przeżywającą trudności realizowano dzięki współpracy w ramach umowy z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Ińsku realizował zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej poprzez:

1. Zatrudnienie asystenta rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązuje gminę do zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wsparcia i pomocy asystenta rodziny. Asystent rodziny to osoba przez pewien czas wspierająca rodzinę, aby w przyszłości samodzielnie potrafiła pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystentura polega na zindywidualizowanej pracy w rodzinie, z rodziną i dla rodziny przy dominowaniu pracy z rodziną. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój.

W 2019 wsparciem Asystenta rodziny objętych było **12 rodzin**, w których przebywało **28 dzieci**. Asystent prowadził pracę z rodzinami w ich miejscu zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, polegającą przede wszystkim na zindywidualizowanym podejściu do rodziny, uwzględniając jej zasoby. Celem pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci.

W rodzinach tych podejmowane były działania w zakresie:

- prowadzenia gospodarstwa domowego,
- racjonalnego gospodarowania budżetem domowym,
- rozwiązywania trudności finansowych poprzez regulowanie zadłużeń,
- utrzymywania higieny i pielęgnacji,
- budowania kompetencji i postaw wychowawczych poprzez indywidualne konsultacje wychowawcze oraz udzielanie wsparcia dla rodziców mających trudności wychowawcze z dziećmi,
- monitorowania z pedagogami i wychowawcami absencji i realizowania obowiązku szkolnego dzieci,
- udzielanie rodzinom pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- przedstawiania ofert pracy, szkoleń w zakresie podnoszenia kwalifikacji i zdobywania nowych umiejętności,
- motywowania osób z problemem alkoholowym do podejmowania lub kontynuowania terapii,
- współpracy z instytucjami wspierającymi rodzinę takimi jak Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Sąd Rejonowy, Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły i przedszkola, służba zdrowia,
- poprawy relacji między członkami rodziny.

Wszystkie działania podejmowane były w oparciu o plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz powiatowym centrum pomocy rodzinie. Podejmowane działania przez asystenta rodziny w rodzinach objętych wsparciem doprowadziły do ustabilizowania sytuacji tych rodzin, jednak rodziny te nadal wymagają dalszej pracy ze strony asystenta rodziny w kierunku prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Gmina Ińsko przystąpiła do ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Dnia 30 października 2019 roku zawarta została umowa w sprawie realizacji tego zadania. Wojewoda Zachodniopomorski przyznał dotację na dofinansowanie zatrudnienia Asystenta rodziny w kwocie 14 547,00 zł.

2. Ponoszenie kosztów związanych z umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, albo rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania ponosi wydatki odpowiednio:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – od trzeciego roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Ińsku został obciążony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie kosztami w wysokości 10%, 30% i 50% wydatków za opiekę i wychowanie 7 dzieci z terenu naszej gminy, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Łącznie w 2019 roku wydatkowano na ten cel kwotę **110 275,71 zł**.

- Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni uczestniczyli w posiedzeniach zespołów dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, które odbywały się w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie oraz w Centrum Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. W styczniu 2019 roku Uchwałą Rady Miejskiej w Ińsku został przyjęty Gminny Program Wspierania na lata 2019-2021. Program ten to działanie wielu instytucji polegające przede wszystkim na wzmocnieniu zasobów własnych rodziny, zapobieganiu dysfunkcjom rodzin oraz pomocy w przezwyciężaniu trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych.

Działania na rzecz dziecka i rodziny na terenie gminy Ińsko realizowane są przy wzajemnej współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb publicznych, kościołów, a także innych środowisk i osób fizycznych. Na terenie Gminy Ińsko zadania programowe realizowane są głównie przez: Ośrodek Pomocy Społecznej w Ińsku, Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przychodnie Zdrowia, Zespół Szkół, Parafie, Policję.

Głównym celem programu jest *wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających wzmocnieniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.*

1. Cel szczegółowy, czyli *Podjęcie działań interdyscyplinarnych w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym* osiągnęto dzięki licznym działaniom profilaktycznym i edukacyjnym w szkole, działaniom w ramach procedury Niebieska Karta, spotkaniom GKRPA itp.
- W 2019 zostały zorganizowane indywidualne spotkania z psychologiem, które miały na celu szeroko rozumianą edukację i trening w zakresie opieki, wychowania dzieci, przezwyciężania sytuacji kryzysowych oraz umiejętności wzmocnienia więzi rodzinnych – we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie.

2. Cel szczegółowy *Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia socjalnego* realizuje w dużej mierze Ośrodek Pomocy Społecznej w Ińsku poprzez działania pomocowe i wypłacanie świadczeń oraz pracę socjalną i wsparcie Asystenta rodziny.
3. Cel szczegółowy *Monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych* - realizacja OPS, Policja i szkoła poprzez pomoc pedagogiczną, psychologiczną, wychowawczą i opiekuńczą, współpraca z instytucjami zewnętrznymi świadczącymi pomoc na rzecz rodzin.
4. Cel szczegółowy *zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży i minimalizowanie ich występowania*
 - szkoła i świetlice wiejskie – organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć wychowawczych;
 - OPS – kwalifikacja do wypoczynku letniego dla 8 dzieci;
 - szkoła - dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wychowawczych dla uczniów z trudnościami

Potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zostały uwzględnione również w planie budżetowym na 2020 rok i obejmują:

- kontynuacja zatrudnienia na podstawie umowy o pracę Asystenta rodziny,
- ponoszenie odpłatności gminy za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w wysokości od 10% do 50% wydatków na ich opiekę i wychowanie,
- realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Ińsko.

Z rozpoznanych potrzeb środowiska lokalnego oraz w celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zauważa się potrzebę objęcia rodzin wszechstronnym wsparciem.

Kontynuacja zatrudnienia Asystenta rodziny, który nadal będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmując je wsparciem.

Konieczna będzie także dalsza praca psychologa z tymi rodzinami. Zauważa się także potrzebę organizowania indywidualnych spotkań z psychologiem dla rodziców, którzy borykają się z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Wsparcie psychologiczne wpisuje się w cele i zadania zapisane w Gminnym Programie Wspierania Rodziny. Zorganizowane indywidualne spotkania z psychologiem cieszyły się ogromnym zainteresowaniem ze strony odbiorców. W ramach posiadanych środków oraz we współpracy z PCPR będą organizowane spotkania z psychologiem w siedzibie Ośrodka i w miejscu zamieszkania rodzin.

21 lutego został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” – Edycja 2020, Priorytet III – *Dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie*. Zaplanowano w nim szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz utworzenie Punktu Informacji, Pomocy i Wsparcia. Przewidywany termin rozstrzygnięcia konkursu – 30 kwietnia 2020r.

Ponadto rekomenduje się dalsze podejmowanie działań przede wszystkim profilaktycznych i wspomagających. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej w Ińsku

Monika Burdzianicka

